RETTENS DOM (Anden Udvidede Afdeling)

15. september 1998 *

I sag T-140/95,

Ryanair Ltd, Dublin, ved solicitors Trevor Soames og Alan Ryan, og med valgt adresse i Luxembourg hos Arendt og Medernach, 8-10, rue Mathias Hardt,

sagsøger,

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved Nicholas Khan og Anders Christian Jessen, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg hos Carlos Gómez de la Cruz, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagnercentret, Kirchberg,

sagsøgt,

støttet af

* Processprog: engelsk.

Irland ved Chief State Solicitor Michael A. Buckley, som befuldmægtiget, bistået af advokat Joseph Finnegan SC, Irland, og med valgt adresse i Luxembourg på Irlands Ambassade, 28, route d'Arlon,

og af

Aer Lingus Group plc, Dublin, ved advokat Paul Gallagher, SC, Irland, og solicitors James O'Dwyer og Patrick McGovern, og med valgt adresse i Luxembourg hos René Faltz, 6, rue Heine,

intervenienter,

angående en påstand om annullation af Kommissionens beslutning af 21. december 1994 (EFT C 399, s. 1) om tilladelse til den irske regering til at betale den anden rate af støtten til Aer Lingus-koncernen, godkendt ved Kommissionens beslutning 94/118/EF af 21. december 1993 om støtte fra Irland til Aer Lingus-koncernen (EFT 1994 L 54, s. 30),

har

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS
(Anden Udvidede Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, A. Kalogeropoulos, og dommerne C. P. Briët, C. W. Bellamy, A. Potocki og J. Pirrung,

justitssekretær: fuldmægtig A. Mair,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter mundtlig forhandling den 27. maj 1998,

afsagt følgende

Dom

Sagens faktiske omstændigheder

1 I august 1993 anmeldte den irske regering til Kommissionen i medfør af traktatens artikel 93, stk. 3, sin hensigt om at foretage en kapitalindskydelse på 175 mio. IEP i Aer Lingus-koncernen i forbindelse med en omstruktureringsplan med titlen »En strategi for fremtiden« (herefter »Cahill-planen«). Indskydelsen skulle foretages i tre rater med 75 mio. IEP i 1993, 50 mio. IEP i 1994 og 50 mio. IEP i 1995.

2 Efter en procedure i medfør af traktatens artikel 93, stk. 2, som Ryanair Ltd, der er et irsk selskab med hjemsted i Dublin, havde deltaget i, vedtog Kommissionen den 21. december 1993 beslutning 94/118/EF om støtte fra Irland til Aer Lingus-koncernen, der hovedsagelig udfører lufttransport (EFT 1994 L 64, s. 30, herefter »1993-beslutningen«).

3 Artikel 1 i den dispositive del af 1993-beslutningen lyder således:

»Omstruktureringsstøtten til Aer Lingus i form af en kapitalindskydelse på 175 mio. IEP i tre rater i henholdsvis 1993, 1994 og 1995 anses for at være forenelig med fællesmarkedet i henhold til artikel 92, stk. 3, litra c), på betingelse af, at den irske regering:

a) opfylder sin forpligtelse til ikke at betale anden og tredje rate, hvis det ikke lykkes Aer Lingus at opnå en årlig omkostningsnedskæring på 50 mio. IEP, og der ikke opnås en uafhængig bekræftelse af, at omkostningsnedskæringen er gennemført fuldt ud

b) opfylder sin forpligtelse til at forelægge Kommissionen en rapport om omstruktureringsprogrammets fremadskriden og om Aer Lingus-koncernens og dens selskabers finansielle og økonomiske udvikling, navnlig med hensyn til forbedring af produktiviteten som nævnt i deres skrivelse af 24. november 1993. Rapporten skal afgives mindst fire uger før betalingen af anden og tredje støtterate i 1994 og 1995, for at Kommissionen om fornødent kan fremsætte bemærkninger dertil

...

d) opfylder sin forpligtelse til i den periode, omstruktureringen står på, kun at udvide Aer Lingus' bestand af fly i drift for de transatlantiske ruters vedkommende, hvor det kan være nødvendigt med ekstra fly for at opretholde kapaciteten

...

g) opfylder sin forpligtelse til at påse, at antallet af pladser, der tilbydes offentligheden på Aer Lingus' rutefly, i kalenderåret 1994 ikke overstiger 3,42 mio. pladser på alle ruterne mellem Det Forenede Kongerige og Irland under ét og 1,43 mio. pladser på ruten Dublin-London Heathrow

h) opfylder sin forpligtelse til at sørge for, at der efter aftale mellem Kommissionen og Irland midt i 1994 udpeges uafhængige vurderingsmænd til at gennemgå de aktuelle og de forventede resultater i 1994. Hvis væksten på markederne for flytransport mellem Irland og Det Forenede Kongerige betinger det, kan tallene i litra g) tilpasses efter denne vækst. Samtidig vil der blive foretaget en uafhængig vurdering af den aktuelle og den forventede vækst på markedet med henblik på en fastlæggelse af Aer Lingus' ekstra kapacitet i 1995 i overensstemmelse med en eventuel forøgelse af det samlede marked

...«

4 Den 23. december 1993 indskød den irske regering 75 mio. IEP med henblik på udstedelse af nye aktier i Aer Lingus Group plc.

5 Den 3. november 1994 forelagde den irske regering sin første årlige rapport i medfør af artikel 1, litra b), i 1993-beslutningen. På Kommissionens anmodning forelagde den yderligere oplysninger den 17. november 1994.

6 Den 30. november 1994 udstedte Kommissionen i medfør af 1993-beslutningens artikel 1, litra h), beslutning 94/997/EF om godkendelse af de reviderede tal for Aer Lingus' pladskapacitetsbegrænsninger som krævet ved 1993-beslutningen (EFT L 379, s. 21). Ved denne beslutning forhøjede Kommissionen det antal pladser, der var fastsat i 1993-beslutningens artikel 1, litra g), som Aer Lingus kunne tilbyde på ruterne mellem Irland og Det Forenede Kongerige og på ruten Dublin-London (Heathrow) i årene 1994 og 1995.

7 Den 8. december 1994 blev der på sagsøgerens anmodning afholdt et møde mellem sagsøgeren og Kommissionens tjenestegrene, navnlig med henblik på at undersøge, om Aer Lingus havde overholdt 1993-beslutningen.

8 Den 21. december 1994 udstedte Kommissionen i form af en skrivelse til den irske regering beslutningen med titlen »Betaling af anden rate på 50 mio. IEP af støtte nr. C 34/93, der blev godkendt ved Kommissionens beslutning [fra 1993]« (EFT C 399, s. 1, herefter »den omtvistede beslutning«).

9 I beslutningen fastslår Kommissionen, at Aer Lingus-koncernen ikke havde nået en omkostningsnedskæring på 50 mio. IEP, der var fastsat i 1993-beslutningens artikel 1, litra a). Efter en analyse af gennemførelsen af omstruktureringsplanen, navnlig hvad angår luftfartsselskabet selv og Team Aer Lingus, der er et datterselskab med speciale i vedligeholdelse (herefter »Team«), samt efter en analyse af koncernens finansielle situation, af det planlagte salg af Copthorne-hotelkæden og rentabiliteten af forskellige kategorier af ruter, som beflyves af Aer Lingus, konkluderede Kommissionen imidlertid med følgende udtalelse (25. betragtning):

»I lyset af ovenstående mener Kommissionen, at fremskridtene i omstruktureringen og de allerede opnåede resultater er tilfredsstillende trods det faktum, at målet for den årlige omkostningsreduktion kun er blevet nået af luftfartsselskabet og ikke af hele koncernen på grund af ovennævnte omstændigheder, som der ikke kunne tages højde for i omstruktureringsplanen. Derfor har Kommissionen besluttet at fravige sin beslutning af 21. december 1993 og at bemyndige den irske rege-

ring til at udbetale anden rate af støtten til Aer Lingus. For at sikre, at beslutningen af 21. december 1993 respekteres, skal Irland inden udbetaling af tredje rate sørge for følgende:

— forelægge Kommissionen en rapport inden 30. juni 1995 om gennemførelsen af omstruktureringsprogrammet i Team og om selskabets finansielle og økonomiske udvikling, herunder de finansielle fremskrivninger, som selskabets strategi baseres på; Team's omstruktureringsprogram bør implementeres hurtigst muligt på grundlag af en hensigtsmæssig forretningsstrategi og en sund kapitalstruktur

— forelægge Kommissionen, i overensstemmelse med artikel 1, litra b), i Kommissionens beslutning af 21. december 1993, en rapport senest otte uger før betaling af tredje rate i 1995, hvori der gives en specificering af de årlige reduktioner i omkostningerne på 50 mio. IEP, inklusive en redegørelse for forbindelsen mellem omkostningsbesparelser og specifikke ledelsesdispositioner og detaljerede årlige finansielle fremskrivninger for koncernen og dens selskaber for perioden frem til 31. december 1999 (og for tolvmånedersovergangsperioden frem til 31.3.1995 efter ændringen af udløbet af regnskabsåret), der viser virkningerne af omstruktureringsforanstaltningerne, konsekvenserne af det eventuelle salg af Copthorne-hotelkæden. Rapporten bør også omfatte en rentabilitetsanalyse af grupper af ruter.«

10 Den 22. december 1994 indskød den irske regering 50 mio. IEP med henblik på nye aktier i Aer Lingus Group plc.

11 *De Europæiske Fællesskabers Tidende* C 399 af 31. december 1994, indeholdende den omtvistede beslutning, blev offentliggjort den 13. april 1995.

Retsforhandlinger og parternes påstande

12 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 5. juli 1995 har sagsøgeren anlagt nærværende sag.

13 Ved skrivelse indleveret til Rettens Justitskontor den 18. december 1995 frafaldt Kommissionen indsigelsen om sagens afvisning, der var fremsat i svarskriftet. Begrundelsen for indsigelsen var udløb af søgsmålsfristen. Men herefter præciserede den i duplikken af 25. marts 1996, at Kommissionens tjenestegrene havde oplyst sagsøgeren om, at søgsmålsfristen efter traktatens artikel 173 begyndte at løbe med virkning fra offentliggørelsen af den omtvistede beslutning.

14 Ved kendelser af 14. februar 1996 gav formanden for Rettens Anden Udvidede Afdeling tilladelse til Irland og Aer Lingus Group plc til at intervenere i sagen til støtte for Kommissionens påstande.

15 På grundlag af den refererende dommers rapport har Retten (Anden Udvidede Afdeling) besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisoptagelse.

16 I retsmødet den 27. maj 1998 afgav parterne indlæg og besvarede Rettens spørgsmål.

17 Sagsøgeren har nedlagt følgende påstande:

— Den omtvistede beslutning annulleres.

— Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

18 Kommissionen og intervenienterne har nedlagt følgende påstande:

— Frifindelse.

— Sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Formaliteten

Parternes argumenter

19 Aer Lingus har gjort gældende, at sagen er blevet anlagt efter udløbet af fristen i EF-traktatens artikel 173, stk. 5. Aer Lingus anfører, at Kommissionen i svarskriftet har hævdet, at sagsøgeren var bekendt med eksistensen af den omtvistede beslutning i december 1994 og allersenest ved modtagelsen af en skrivelse dateret den 12. januar 1995 fra Kommissionen, og at sagsøgeren ikke havde anmodet om at få en udskrift af den fulde tekst af den omtvistede beslutning inden for en rimelig frist.

20 Sagsøgeren har gjort gældende, at søgsmålet kan admitteres, da offentliggørelsen af den omtvistede beslutning i Tidende den 13. april 1995 fik fristen i traktatens artikel 173, stk. 5, til at løbe.

Rettens bemærkninger

21 Ifølge artikel 37, stk. 4, i EF-statutten for Domstolen, som finder anvendelse i sager for Retten i medfør af samme statuts artikel 46, kan påstande, der fremsættes i en begæring om intervention, kun gå ud på at understøtte en af parternes påstande. Ifølge procesreglementets artikel 116, stk. 3, indtræder intervenienten tillige i sagen, som den foreligger ved hans intervention.

22 Da sagsøgte har frafaldet sin formalitetsindsigelse ved skrivelse modtaget den 18. december 1995, dvs. før Aer Lingus fik tilladelse til at intervenere til støtte for Kommissionens påstande, kan Aer Lingus ikke nedlægge afvisningspåstand, og Retten er derfor ikke forpligtet til at undersøge de anbringender, selskabet har fremført til støtte for sagens afvisning (Rettens dom af 27.11.1997, sag T-290/94, Kaysersberg mod Kommissionen, Sml. II, s. 2137, præmis 76).

23 Da der imidlertid er tale om en ufravigelig procesforudsætning, kan Retten til enhver tid af egen drift efterprøve, om sagen kan admitteres, jf. procesreglementets artikel 113.

24 I henhold til traktatens artikel 173, stk. 5, skal sagen anlægges inden to måneder, efter at retsakten, alt efter sin art, er offentliggjort eller meddelt sagsøgeren eller, i mangel heraf, senest to måneder efter, at sagsøgeren har fået kendskab til den.

25 Det følger af selve ordlyden af denne bestemmelse, at kriteriet om den dato, på hvilken sagsøgeren har fået kendskab til retsakten, som udgangspunkt for søgsmålsfristen er subsidiært i forhold til kriterierne om retsaktens offentliggørelse eller meddelelse (jf. Domstolens dom af 10.3.1998, sag C-122/95, Tyskland mod Rådet, Sml. I, s. 973, præmis 35, og, hvad angår statsstøtte, se generaladvokat Capotorti's forslag til afgørelse i tilknytning til Domstolens dom af 17.9.1980, sag 730/79, Philip Morris mod Kommissionen, Sml. s. 2671, på s. 2695).

26 Det er ubestridt, at den omtvistede beslutning i denne sag er blevet offentliggjort i Tidende. Da den omtvistede beslutning indrømmer en fravigelse fra 1993-beslutningen, som selv er blevet offentliggjort, og da Kommissionens tjenestemænd over for sagsøgeren har oplyst, at søgsmålsfristen ville begynde at løbe fra offentliggørelsen af den omtvistede beslutning, var sagsøgeren berettiget til at forvente, at den omtvistede beslutning ville blive offentliggjort i Tidende.

27 Det følger heraf, at søgsmålsfristen i denne sag begyndte at løbe med virkning fra offentliggørelsens dato, nemlig den 13. april 1995.

28 Fristen på to måneder efter traktatens artikel 173, stk. 5 — beregnet fra udløbet af den 14. dag efter datoen for offentliggørelsen af retsakten i Tidende, jf. procesreglementets artikel 102, stk. 1, og forlænget med ti dage, under hensyn til afstanden for en sagsøger med bopæl Irland, jf. procesreglementets artikel 102, stk. 2 — udløb den 7. juli 1995. Heraf følger, at sagen, der blev anlagt ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 5. juli 1995, er blevet anlagt inden for fristen.

29 Sagen vil derfor være at fremme til påkendelse.

Realiteten

Parternes argumenter

Sagsøgerens argumenter

30 I stævningen har sagsøgeren påberåbt sig to hovedanbringender, det første om en tilsidesættelse af væsentlige formforskrifter, idet Kommissionen ikke på ny har indledt proceduren efter traktatens artikel 93, stk. 2, eller hørt den sagsøgende part før udstedelsen af den anfægtede beslutning, og det andet om en åbenbar fejl ved Kommissionens skøn, hvorefter udbetalingen af den anden støtterate er forenelig med det fælles marked som forudsat i traktatens artikel 92, stk. 3, litra c). Sagsøgeren påberåber sig i øvrigt en række andre klagepunkter.

31 Hvad angår det første anbringende om en tilsidesættelse af væsentlige formforskrifter gør sagsøgeren gældende, at Kommissionen ikke kunne udstede den omtvistede beslutning uden på ny at indlede proceduren efter traktatens artikel 93, stk. 2, eller i det mindste ikke uden på ny at høre sagsøgeren. Betalingen af den anden støtterate var forbudt efter artikel 1, litra a), i 1993-beslutningen, eftersom omkostningsnedskæringen på 50 mio. IEP årligt, som fastsattes i nævnte bestemmelse, ikke var blevet nået. Heraf følger, at anden rate ikke kunne udbetales, uden at Kommissionen, efter en ny undersøgelse af samtlige sagens omstændigheder, vedtog en ny beslutning til fastslåelse af, at udbetalingen var forenelig med fællesmarkedet i overensstemmelse med traktatens artikel 92, stk. 3, litra c).

32 Sagsøgeren henviser til Domstolens praksis, hvorefter proceduren i henhold til traktatens artikel 93, stk. 2, er uundværlig, når Kommissionen støder på alvorlige vanskeligheder ved undersøgelsen af, om en påtænkt støtte er forenelig med fællesmarkedet (Domstolens dom af 19.5.1993, sag C-198/91, Cook mod Kommissionen, Sml. I, s. 2487). I denne sag havde Kommissionens første undersøgelse af

foreneligheden med fællesmarkedet af den anden støtterate ikke kunnet overvinde — hvilket den faktisk heller ikke gjorde — samtlige vanskeligheder, navnlig spørgsmålet, om betingelserne i traktatens artikel 92, stk. 3, litra c), var opfyldt.

33 Til støtte for sagsøgerens udtalelse om, at Kommissionen burde have næret tvivl vedrørende foreneligheden af den anden støtterate med fællesmarkedet, har sagsøgeren henvist til en række oplysninger om Team, de regionale flyruter i Det Forenede Kongerige, flyene af typen BAe 146, Aer Lingus-koncernens og luftfartsselskabets finansielle situation samt salget af Copthorne-hotelkæden.

34 Sagsøgeren påberåber sig de samme oplysninger for at begrunde sit andet anbringende, hvorefter Kommissionen skal have gjort sig skyldig i et åbenbart urigtigt skøn, da den besluttede, at udbetalingen af den anden støtterate var forenelig med fællesmarkedet efter betydningen i traktatens artikel 92, stk. 3, litra c).

35 Behandlingen af samtlige sagsøgerens argumenter bør samles under gennemgangen af disse to anbringender.

— Team

36 Hvad angår datterselskabet Team har sagsøgeren gjort gældende, at det fremgår af den omtvistede beslutning, at Kommissionen selv nærede tvivl om, hvorvidt betingelserne i traktatens artikel 92, stk. 3, litra c), var opfyldt, herunder navnlig betingelsen om, at støtten skulle lette udviklingen af visse erhvervsgrene. Sagsøgeren fremhæver herved, at Kommissionen i den omtvistede beslutnings 14. betragtning

finder, at »omstruktureringsplanen vil blive påvirket, hvis problemet med Team's fortsatte tab ikke løses«.

37 Herved erkendte Kommissionen at være uvidende om, hvorvidt Team gennemførte de nødvendige omkostningsnedskæringer. Følgelig var den ikke i stand til at fastslå, om den anden støtterate faktisk blev benyttet til »omstrukturerings«-formål, og hvorvidt den lettede »udviklingen af visse erhvervsgrene« efter betydningen i traktatens artikel 92, stk. 3, litra c).

38 Den blotte omstændighed, at Kommissionen i den omtvistede beslutning pålagde de irske myndigheder pligt til at forelægge den en rapport inden den 30. juni 1995 vedrørende udviklingen i omstruktureringsprogrammet i Team og om den planlagte strategi til løsning af selskabets vanskeligheder på længere sigt, viser, at Kommissionen på tidspunktet for udstedelsen af den omtvistede beslutning ikke var i stand til at fastslå, at den anden støtterate kunne fremme udviklingen af visse erhvervsgrene som forudsat i traktatens artikel 92, stk. 3, litra c).

39 Hertil kommer, at Cahill-planen vedrørende Team blev opgivet efter en strejke i sommeren 1994 og efter en række henstillinger fra Labour Court fra november 1994, som hindrede omkostningsnedskæringerne, herunder yderligere afskedigelser. På tidspunktet for udstedelsen af den omtvistede beslutning vidste Aer Lingus lige så lidt som den irske regering, om Team kunne omstruktureres. Til støtte for denne udtalelse henviser sagsøgeren til visse erklæringer fra bestyrelsesformanden for Aer Lingus i selskabets årsrapport for perioden indtil den 31. december 1994, der blev godkendt den 31. marts 1995, samt til en erklæring af 21. februar 1995, som ministeren for transport, energi og kommunikation fremsatte for Dail (o.a.: Irlands Parlament).

40 Heraf følger, at Team, og derfor også Aer Lingus, på datoen for udstedelsen af den omtvistede beslutning ikke var levedygtigt, og at er ikke fandtes nogen omstruk-

tureringsplan, der kunne sikre Team's levedygtighed. I mangel af en sådan omstruktureringsplan havde Kommissionen ikke kompetence til at godkende den anden støtterate (se eksempelvis Kommissionens retningslinjer vedrørende gennemførelsen af EF-traktatens artikel 92 og 93 samt af EØS-aftalens artikel 91 om statsstøtte til luftfarten, EFT 1994 C 350, s. 5, punkt 38) og var så meget desto mere ikke i stand til at overvinde vanskelighederne på en sådan måde, at den kunne undlade på ny at indlede proceduren efter traktatens artikel 93, stk. 2.

41 Sagsøgeren bestrider desuden følgende udtalelse i den omtvistede beslutning (13. betragtning):

»Ifølge de seneste fremskrivninger forventer Aer Lingus, at Team driftsmæssigt vil blive rentabelt i 1995.«

42 Betingelserne for at genoptage arbejdet, der blev aftalt efter Labour Court's mellemkomst, hindrede gennemførelsen af Cahill-planen og dermed den nødvendige omkostningsnedskæring for, at Team blev rentabelt.

43 Af de samme grunde bestrider sagsøgeren udtalelsen i den efterfølgende passage i den omtvistede beslutning, hvorefter »dette skøn er baseret på en fortsat reduktion af selskabets omkostninger og forventninger om nye vedligeholdelseskontrakter med tredjeparter«.

44 Ifølge sagsøgeren lykkedes det ikke Team at nedskære nogen som helst omkostninger i 1994 som følge af fagforeningernes modstand. I den forbindelse henviser sagsøgeren til en artikel i pressen (*Irish Independent* af 27.3.1995), hvorefter ministeren for transport, energi og kommunikation udtalte, at Team's personalestyrke aldrig havde været under 1 750 personer. Team havde også mistet alle sine vedlige-

holdelseskontrakter med tredjemænd, herunder kontrakterne med Virgin Atlantic Airways og Federal Express, som følge af strejken i 1994.

45 Sagsøgeren finder endvidere, at udtalelsen i 25. betragtning til den omtvistede beslutning — hvorefter det ikke var muligt at forudse Team's problemer ved udarbejdelsen af omstruktureringsplanen — er åbenbart forkert. Uanset udtalelsen i 1993-beslutningen, hvorefter planen for omkostningsnedskæringer var blevet forhandlet mellem selskabet og fagforeningerne, blev der ikke opnået nogen aftale med fagforeningerne i Team. Det var derfor til at forudse, at Team's direktion ikke kunne opnå en sådan aftale.

— Konkurrencen på de regionale ruter i Det Forenede Kongerige

46 Det er sagsøgerens opfattelse, at Kommissionen ved sin undersøgelse af, om den anden støtterate var forenelig med fællesmarkedet, ikke kunne overvinde vanskelighederne vedrørende Aer Lingus' aktiviteter på ruterne mellem Dublin og de regionale destinationer i Det Forenede Kongerige.

47 Sagsøgeren fremhæver, at Aer Lingus' aktiviteter på disse ruter, ifølge den omtvistede beslutning (s. 3 og 4), var tabgivende, og at den fulgte strategi ser ud til (21. betragtning) at »være rigtig ud fra kortsigtede betragtninger«. Under disse omstændigheder burde Kommissionen have undersøgt, om Aer Lingus var i stand til at omstrukturere sine aktiviteter på disse ruter på en måde, som ville sætte selskabet i stand til at opnå en vis levedygtighed i overensstemmelse med artikel 92, stk. 3, litra c). Men i stedet pålagde Kommissionen ganske enkelt en ny betingelse, hvorefter »den irske regering skal give en begrundelse for disse ruter på længere sigt«, med det samtidige krav til Irland om at fremsende detaljerede oplysninger til Kommissionen om rentabiliteten på de pågældende ruter »for at vise, at støtten, som selskabet har fået, ikke anvendes til at subsidiere ruter eller en gruppe af ruter, som efter al sandsynlighed ikke vil blive rentable i en overskuelig fremtid« (22. betragtning).

48 Det følger heraf, at Kommissionen på datoen for udstedelsen af den omtvistede beslutning nærede tvivl vedrørende spørgsmålet, om Aer Lingus' aktiviteter på de regionale ruter til Det Forenede Kongerige var levedygtige på længere sigt og derfor ikke var i stand til at fastslå, om støtten ville fremme udviklingen af visse erhvervsgrene.

49 Hertil kommer, at de pågældende ruter var tabgivende, fordi Aer Lingus ifølge 1993-beslutningen i betydeligt omfang havde forhøjet antallet af disponible pladser til lavpris på sin rute Dublin-Birmingham, som sagsøgeren var begyndt at beflyve i november 1993, hvilket foranledigede sagsøgeren til at tilstille Kommissionen en formel klage på grundlag af traktatens artikel 86. Aer Lingus gjorde det samme på ruterne Dublin-Glasgow og Dublin-Manchester, på hvilke selskabet også befandt sig i konkurrence med sagsøgeren. Aer Lingus forfulgte således en politik karakteriseret af lave priser og med stor pladsvolumen, der skulle føre til den størst mulige markedsandel, navnlig for fritidsrejser, der er sagsøgerens hovedmarked, alt i modsætning til de forsikringer, som den irske regering havde afgivet, og som fremgår af 1993-beslutningen.

50 Sagsøgeren hævder tillige, at den begrundelse, som fremføres i den omtvistede beslutning (21. betragtning) for strategien »på kort sigt«, der var valgt af Aer Lingus på disse ruter, nemlig »f.eks. at føre yderligere passagerer til sine nordatlantiske ruter via feeder-ruter fra Det Forenede Kongerige«, var klart forkert, eftersom alene to ud af 16 daglige flyvninger, som forbinder Birmingham, Manchester og Glasgow med Dublin, transporterede passagerer, som skulle rejse på de transatlantiske ruter.

— De nye BAe 146-fly

51 Sagsøgeren har gjort gældende, at Kommissionen på datoen for udstedelsen af den omtvistede beslutning vidste, at Aer Lingus planlagde at benytte støtten til at købe

en flåde på tre fly af typen BAe 146-300 med 110 pladser for at erstatte sin flåde på 4 Saab SF 340-fly med 34 pladser, som navnlig skulle anvendes på de regionale ruter mellem Det Forenede Kongerige og Irland. I den omtvistede beslutning (22. betragtning) udtalte Kommissionen imidlertid, at »udskiftningen af små turboproppel-fly med jetfly på de kommercielle ruter rejser det problem, om den heraf følgende forøgelse af kapaciteten er passende«. Kommissionen ønskede derfor, at Irland fremsendte detaljerede oplysninger, der kunne redegøre for rentabiliteten af de pågældende ruter for at vise, at støtten »ikke anvendes til at subsidiere ruter eller en gruppe af ruter, som efter al sandsynlighed ikke vil blive rentabel i en overskuelig fremtid«. Heraf følger, at Kommissionen nærede tvivl vedrørende spørgsmålet, om støtten skabte eller forværrede en situation med overkapacitet, som kunne ændre samhandelen på en måde, der er i strid med en fælles interesse (dommen i den ovennævnte sag Philip Morris mod Kommissionen, præmis 26, og Domstolens dom af 8.3.1988, forenede sager 62/87 og 72/87, Exécutif régional wallon og Glaverbel mod Kommissionen, Sml. s. 1573, præmis 30 og 31).

52 Sagsøgeren tilføjer, at eftersom Aer Lingus har haft et tab før skat på 128,8 mio IEP for regnskabsåret med udløb den 31. december 1994, var selskabet ikke tilstrækkelig likvidt til at kunne købe BAe 146-flyene, og selskabet måtte anvende den anden støtterate for at kunne gøre dette. Det fremgår i øvrigt af Aer Lingus' årsberetning, at selskabet havde foretaget en henlæggelse på 5,5 mio IEP med henblik på udgifter i forbindelse med opsigelsen af kontrakterne for de fire Saab SF 340-fly. Dette havde Aer Lingus ikke kunnet gøre uden den pågældende støtte.

53 Sagsøgeren nævner tillige en række statistikker for at påvise, at en forhøjelse af kapaciteten på de pågældende linjer var fuldstændig uhensigtsmæssig henset især til det faldende passagertal hos Aer Lingus på disse ruter og selskabets ringe belægningsgrader. Kommissionen var ikke beføjet til at godkende en støtte på grundlag af traktatens artikel 92, stk. 3, litra c), i en sådan situation med overkapacitet (Domstolens dom i ovennævnte sager, Philip Morris mod Kommissionen og Exécutif régional wallon og Glaverbel mod Kommissionen, og dom af 21.3.1991, sag C-303/88, Italien mod Kommissionen, Sml. I, s. 1433, præmis 38).

54 Endelig gør sagsøgeren gældende, at introduktionen af BAe 146-flyene var udtryk for en tilsidesættelse af artikel 1, litra d), i 1993-beslutningen. Denne bestemmelse skal fortolkes således, at den forbyder Aer Lingus at forhøje totalkapaciteten af pladser i sin flåde, så længe omstruktureringsplanen er i kraft. Det gælder dels, at den irske regering i 1993-beslutningen ses at udtale, at Aer Lingus ikke ville forhøje sine markedsandele og ikke forfulgte en ekspansionistisk politik, dels at markedsandelene ikke afhang af antallet af fly tildelt en bestemt rute, men af antallet af disponible pladser. Derfor kunne artikel 1, litra d), kun fortolkes således, at den skulle sikre, at Aer Lingus ikke forhøjede det samlede antal tilbudte pladser i sin flåde. Hvis det forholdt sig anderledes, ville Aer Lingus blive i stand til uden begrænsning at forfølge en »overekspansionistisk« politik.

— Luftfartsselskabets og Aer Lingus-koncernens finansielle situation

55 Ifølge sagsøgeren har Kommissionen begået en åbenbar fejl ved i den omtvistede beslutning at konkludere, at målet på 50 mio. IEP i omkostningsnedskæringer var blevet nået af luftfartsselskabet Aer Lingus.

56 1993-beslutningen forudså 1 280 afskedigelser ved luftfartsselskabet, men i Aer Lingus' årsberetning for regnskabsåret med udløb den 31. december 1994 oplystes, at der kun var blevet foretaget 841 afskedigelser. Ifølge sagsøgerens opfattelse foreligger der hermed — selv om man accepterer Kommissionens udtalelse om, at 935 ansatte havde forladt virksomheden i forbindelse med afskedigelsesplanen — et tal, der svarer til mindre end to tredjedele af det, der var forudset i Cahill-planen.

57 Introduktionen af markedspriser i tarifferne for Team's vedligeholdelsesydelser og de udsigter, som var en følge af Team's forhøjede tab, som der henvises til i den omtvistede beslutning, viser sandsynligvis, at tarifferne var blevet justeret til et lavere niveau end markedsniveauet. Denne bibeholdelse af praksis med transferpriser var til fare for luftfartsselskabets omstrukturering. Den indicerede tillige, at

selskabets rigtige omkostninger — og derfor enhver omkostningsnedskæring — ikke kunne fastsættes.

58 Konklusionen i den omtvistede beslutning, hvorefter »resultaterne af luftfartsvirksomhed, i overensstemmelse med omstruktureringsmålsætningen, viser koncernens potentiale med hensyn til at nå en holdbar stilling« (23. betragtning), støttes ikke af nogen forklaring eller af nogen oplysning af data, som er gennemgået af Kommissionen. En sådan forklaring var i ganske særlig grad nødvendig som følge af Aer Lingus' sædvanligvis uigennemsigtige regnskabspraksis.

59 Den åbenbart fejlagtige karakter af Kommissionens konklusion, hvorefter Aer Lingus-koncernen ville være i stand til at blive levedygtig, ses i øvrigt af størrelsen af den driftsstøtte, som luftfartsselskabet havde modtaget i 1994, hvilket afsløres af ekstraordinære poster på 30 mio. IEP (»repositioning — air transport og Team«) og 5,4 mio. IEP (»andre«), som figurerer i de regnskaber, der er offentliggjort for regnskabsåret med udløb til 31. december 1994. Ifølge Aer Lingus' regnskaber havde selskabet tillige lidt tab før skat på 147 mio. IEP (med udelukkelse af afskrivningen af en investering i et flyleasingselskab i de forudgående 12 måneder inden den 31. marts 1993, og 128,8 mio. IEP i de forudgående 21 måneder inden den 31. december 1994. Disse tal strider mod forudsigelserne i Cahill-planen om et tab på 63 mio. IEP for de 12 forudgående måneder inden den 31. marts 1994 og et overskud på 1 mio. IEP for de 12 forudgående måneder inden den 31. marts 1995.

— Salget af Copthorne-hotelkæden

60 Sagsøgeren har anført, at Aer Lingus' salg af sin Copthorne-hotelkæde blev nævnt i 1993-beslutningen som en integrerende del af Cahill-planen. I den omtvistede beslutning (18. betragtning) er denne kæde et centralt punkt i omstruktureringsprogrammet.

61 I den omtvistede beslutning oplyste Kommissionen imidlertid, at salget var blevet udskudt, således at de målnøgletal for gæld og rentebetaling, der er opstillet frem til marts 1997, således først ville blive realiseret i midten af 1999. I øvrigt udtalte den blot (19. betragtning), at »kæden bør sælges, så snart markedsvilkårene tillader det«, således at enhver pligt for Aer Lingus til at sælge Copthorne-hotellerne inden for en bestemt frist bortfaldt. Dette bekræftes ved Aer Lingus' årsberetning for regnskabsåret med udløb den 31. december 1994, hvori det erklæres, at ledelsen »har til hensigt at bevare denne investering inden for en overskuelig fremtid, hvorved der henvises til ekspertrådgivningen, for at sikre, at provenuet ved salget af denne investering bliver så stort som muligt«.

62 Under disse omstændigheder kunne Kommissionen ikke konkludere, at tildelingen af den anden støtterate ville fremme udviklingen af visse erhvervsgrene. Den vidste ikke, hvornår eller om Aer Lingus' regnskab ville blive saneret. Følgelig kunne støtten ikke godkendes som omstruktureringsstøtte. Hertil kommer, at den omstændighed, at Aer Lingus ikke nedbragte sin høje gældsætning ved salget af hotelkæden, medførte brug af statsstøtten til finansiering af selskabets gæld på kort sigt, herunder høje låneomkostninger. Af denne yderligere grund blev den anden støtterate ikke en egentlig omstruktureringsstøtte.

63 Under alle omstændigheder var salget af Copthorne-hotellerne utilstrækkeligt til at sanere Aer Lingus' regnskaber. Avisen *Sunday Independent* oplyste den 10. juli 1994: »Det synes, som om de regnskabsmæssigt sagkyndige, der forbereder resultaterne, frygter, at passiverne overstiger værdien af Aer Lingus' Copthorne-hotelkæde.« I denne henseende afskrev Aer Lingus 17,2 mio. IEP i sit regnskab for regnskabsåret med udløb den 31. december 1994. Kommissionen begik derfor en åbenbar fejl ved at konkludere, at salget af Copthorne-hotellerne nedbragte Aer Lingus' gældsætning til det oprindeligt fastsatte niveau og ved ikke at pålægge Aer Lingus at sælge yderligere aktiver til et beløb på 17,2 mio. IEP. Kommissionen undlod tillige at forklare, hvorledes gældsætningsandelen og niveauet for dækning af renter, der var fastsat, kunne nås.

64 Sagsøgeren udleder af det foregående, at Kommissionen enten ikke var i stand til at overvinde sine vanskeligheder i relation til spørgsmålet, om den anden støtterate var forenelig med fællesmarkedet, hvorved den altså gjorde sig skyldig i en tilsidesættelse af væsentlige formforskrifter ved ikke at indlede proceduren efter traktatens artikel 93, stk. 2, eller at den begik en åbenbar fejl ved i den omtvistede beslutning at bestemme, at den anden støtterate var forenelig med fællesmarkedet. Heraf følger, at sagsøgerens to hovedanbringender, henholdsvis om tilsidesættelse af væsentlige formforskrifter og om et åbenbart urigtigt skøn, er begrundede.

65 Ud over sine to hovedanbringender har sagsøgeren fremsat følgende supplerende klagepunkter:

— Det fremgår af den omtvistede beslutning, at Kommissionen aldrig reelt undersøgte virkningerne af den omtvistede støtte på konkurrencen, ligesom den ikke tog hensyn til udviklingen i konkurrencen efter 1993-beslutningens udstedelse.

— Irland tilsidesatte 1993-beslutningens artikel 1, litra b), som pålagde den irske regering at påse, at Aer Lingus gennemfører Cahill-planen, således som denne var blevet meddelt Kommissionen.

— Kommissionen begik en retlig fejl ved, at den, i forbindelse med godkendelsen af den anden støtterate uanset overtrædelsen af 1993-beslutningens artikel 1, stk. 1, litra a), ville anvende et andet kriterium end det, som var anvendt i beslutningen.

— Den omtvistede beslutning er behæftet med en begrundelsesmangel, navnlig vedrørende følgende elementer: Kommissionens krav til den irske regering om at fremlægge en supplerende rapport vedrørende Team og Aer Lingus inden den 30. juni 1995; den konklusion, at Aer Lingus-koncernen ville være i stand til at blive levedygtig; den konklusion, at den anden støtterate kunne være forenelig med fællesmarkedet, uden at der forelå en omstruktureringsplan med henblik på at genoprette Aer Lingus' levedygtighed på lang sigt; Kommissionens grund til ikke at kræve af Aer Lingus, at selskabet sælger Copthorne-

hotellerne; den konklusion, at støtten kunne godkendes uanset Aer Lingus-koncernens og luftfartsselskabets finansielle situation; den nødvendige frist for at opfylde omstruktureringsplanen.

Kommissionens og intervenienternes argumenter

66 Kommissionen har i første række gjort gældende, at den omtvistede beslutning i realiteten er et hybridt instrument, eftersom den samtidig indeholder en fravigelse af 1993-beslutningens artikel 1, litra a), og kommentarer udstedt i overensstemmelse med beslutningens artikel 1, litra b). Sådanne kommentarer er ikke anfægtelige akter efter betydningen i traktatens artikel 191 og kan således ikke undergives judiciel kontrol (Domstolens dom af 14.1.1981, sag 35/80, Denkavit Nederland, Sml. s. 45, præmis 35).

67 Spørgsmålet om den EF-konforme karakter af støtten som omstruktureringsstøtte efter betydningen i traktatens artikel 92, stk. 3, litra c), blev realitetsbehandlet i 1993-beslutningen. Betalingen af 175 mio. IEP til Aer Lingus var allerede godkendt i beslutningen.

68 Heraf følger, at når Kommissionen påtænker at frigøre en ny støtterate på grundlag en omstruktureringsplan, der allerede er godkendt, er den ikke beføjet og dermed så meget mere heller ikke forpligtet til på ny at undersøge, om betalingen af denne nye rate er forenelig med traktatens artikel 92, stk. 3, litra c) (jf. Domstolens dom af 5.10.1994, sag C-47/91, Italien mod Kommissionen, Sml. s. 4635). Kommissionen er ikke beføjet til at foretage en sådan undersøgelse, medmindre den har taget udtrykkeligt forbehold med henblik herpå i den oprindelige godkendelse, eller medmindre den af en forudgående undersøgelse udleder, at betingelserne i den oprindelige beslutning ikke fuldt ud er blevet overholdt.

69 Følgelig var en ny beslutning kun nødvendig, såfremt omkostningsnedskæringen på 50 mio. IEP, der var fastsat i 1993-beslutningens artikel 1, litra a), ikke var blevet nået. Ved sin fornyede undersøgelse af den EF-konforme karakter af støtten under disse særlige omstændigheder var Kommissionen forpligtet til at tage hensyn til den sammenhæng, der allerede var blevet bedømt i 1993-beslutningen, samt de forpligtelser, som denne forudgående beslutning have kunnet pålægge den pågældende stat (Domstolens dom af 3.10.1991, sag C-261/89, Italien mod Kommissionen, Sml. I, s. 4437). Hermed havde Kommissionen ikke været forpligtet til på ny at foretage en undersøgelse af samtlige aspekter af omstruktureringsplanen. Det var tilstrækkeligt, at den koncentrerede sig om de elementer, som havde undergået forandring efter den oprindelige bedømmelse.

70 I øvrigt har Kommissionen kun pligt til at indlede proceduren efter traktatens artikel 93, stk. 2, såfremt den nærer tvivl om den EF-konforme karakter af en støtte, og såfremt dens tvivl ikke kan fjernes under den indledende undersøgelse. Uanset hvad der var Kommissionens tvivl i begyndelsen, finder den ikke, at denne på noget tidspunkt var alvorlig, og den blev under alle omstændigheder fjernet ved den indledende undersøgelse.

71 Kommissionen fremhæver, at den inden udstedelsen af den omtvistede beslutning modtog en rapport fra den irske regering af 3. november 1994, der bekræftede overholdelsen af de i 1993-beslutningen fastsatte bestemmelser (undtagen hvad angår omkostningsnedskæringen på 50 mio. IEP i koncernen) samt en rapport fra Aer Lingus vedrørende afviklingen af omstruktureringsprogrammet samt endelig en rapport fra Arthur Andersen & Co., som den irske regering havde givet til opgave, som revisionsfirma af uafhængig karakter, at undersøge de finansielle oplysninger, der var afgivet af Aer Lingus. Desuden havde Kommissionen selv taget stilling til de afgivne oplysninger ved at henvende sig til Coopers & Lybrand, der er et erfarent konsulentfirma på området, og Coopers & Lybrand havde fremlagt deres rapport den 9. december 1994.

72 Det fremgår af disse rapporter, at man kunne fastslå et mærkbart fremskridt hvad angår de forskellige omstruktureringsforanstaltninger, som der toges sigte på i Cahill-planen. Arthur Andersen & Co. fra Coopers & Lybrand's undersøgelser havde bl.a. vist, at luftfartsselskabets rentabilitet og gældsreduktionen havde oversteget målsætningen ifølge planen. Selv om de ekstraordinære midler havde været større end fastsat — som følge af, at fratrædelsesomkostningerne var højere end

forventet — konkluderede konsulenterne, at resultaterne var i overensstemmelse med målsætningen om, at Aer Lingus på ny skulle blive levedygtig på trods af vanskelighederne og forsinkelserne vedrørende Team.

73 Med hensyn til nedskæringerne i de årlige omkostninger på 50 mio. IEP fremgår det af de sagkyndiges rapporter, at luftfartsselskabet havde nået en nedskæring af omkostningerne på 61,1 mio. IEP. Imidlertid nåede man ikke målsætningen på 50 mio. IEP for koncernens vedkommende, fordi visse af de besparelser, der var opnået af luftfartsselskabet, var fremkommet på Team's bekostning. Skønt luftfartsselskabet, før revisionen af vedligeholdelseskontrakterne indgået i 1993 mellem dette og Team, havde betalt Team ifølge en højere tarif end efter markedsprisen, hvilket var udtryk for en krydssubvention til Team, havde det efter kontraktrevisionen betalt Team's vedligeholdelsesarbejde ifølge markedsvilkårene. Kommissionen — der fandt, at luftfartsselskabets besparelser i forbindelse med kontrakten med Team ikke kunne anses for en reel omkostningsnedskæring for koncernens vedkommende — nåede til den konklusion, at den reelle omkostningsnedskæring i koncernen var på 42,4 mio. IEP eller 7,6 mio. IEP under målsætningen på 50 mio. IEP. Med dette forbehold fandt Kommissionen, at Aer Lingus i vidt omfang havde nået Cahill-planens målsætning, og at samtlige andre betingelser ifølge 1993-beslutningen var blevet overholdt.

74 Under disse omstændigheder fastslog Kommissionen — henset dels til den indviklede karakter af en reorganisering som den, Aer Lingus skulle igennem, dels til den omstændighed, at enhver reorganisering ifølge sin karakter hviler på forudsigelser, der for visses vedkommende kan vise sig forkerte — at de faktiske afvigelser i forhold til Cahill-planen var relativt små, og at de alene vedrørte betingelserne for godkendelse af omstruktureringsstøtten, således at hverken gennemførelsen af Cahill-planen eller dens målsætning, nemlig retableringen af Aer Linguskoncernen som en levedygtig og selvstændig enhed på det finansielle plan, var truet.

75 Hvad nærmere bestemt angår spørgsmålet, om støtten fremmer udviklingen af visse erhvervsgrene som forudsat i traktatens artikel 92, stk. 3, litra c), konkluderede Kommissionen, at omstruktureringsprogrammet var på ret kurs, og at det

overordnede mål endnu kunne nås, selv om målet med omkostningsnedskæringen ikke fuldt ud var blevet realiseret.

76 Hvad angår virkningen af støtten på samhandelen må det ifølge Kommissionen og intervenienterne antages, at den omstændighed, at omstruktureringsomkostningerne var højere end forudset, ikke påvirkede konkurrencen mellem transportvirksomheder. Størstedelen af den første støtterate (57 mio. IEP ud af 75 mio.) var blevet anvendt til at finansiere fratrædelser og de hermed forbundne omkostninger, og restbeløbet var blevet anvendt til at nedbringe gælden. Det forhold, at målet med en omkostningsnedskæring på 50 mio. IEP ikke var blevet nået, fik ikke nogen negativ virkning for Aer Lingus' konkurrenter.

77 Endelig anfægter Kommissionen grundlaget for sagsøgerens specifikke argumenter vedrørende Team, de regionale ruter i Det Forenede Kongerige, BAe 146-flyene, den finansielle situation for luftfartsselskabet og Aer Lingus-koncernen samt vedrørende Copthorne-hotelkæden. Det er Kommissionens opfattelse, at beslutningen ikke er behæftet med en begrundelsesmangel.

78 Aer Lingus og Irland støtter Kommissionens argumenter. Aer Lingus fremhæver især, at der ikke havde været nogen strejke hos Team, men snarere en hjemsendelse af en stor del af personalet fra direktionens side. Omstruktureringsplanen var herefter blevet opfyldt, da den tredje støtterate var blevet tilladt af Kommissionen i beslutningen af 20. december 1995 med titlen »Betaling af tredje rate af støtte, der blev godkendt ved Kommissionens beslutning [af 1993]« (EFT 1996 C 70, s. 2). Copthorne-hotellerne blev solgt i 1995. Aer Lingus tilføjer, at med hensyn til BAe 146-flyene blev disse først indsat med virkning fra maj og juni 1995. Den månedlige leje for BAe 146-flyene var lavere end de forudgående finansielle byrder, som var knyttet til de Saab-fly, som de erstattede.

Rettens bemærkninger

Karakteren af den anfægtede akt

79 Først skal der tages stilling til Kommissionens argument om, at den omtvistede beslutning har en »hybrid« karakter og indeholder dels visse konstateringer i relation til Aer Lingus' manglende overholdelse af betingelsen i 1993-beslutningens artikel 1, litra a), dels simple »kommentarer«, der ikke er anfægtelige, og som Kommissionen har fremsat vedrørende andre aspekter i udviklingen af omstruktureringsprogrammet for Aer Lingus-koncernen i overensstemmelse med 1993-beslutningens artikel 1, litra b).

80 I den forbindelse fremgår det af den omtvistede beslutning, at Kommissionen, før den godkendte betalingen af den anden støtterate, undersøgte ikke blot grundene til, at Aer Lingus ikke havde kunnet overholde betingelsen i 1993-beslutningens artikel 1, litra a), men også afviklingen af omstruktureringsplanen i alle dens aspekter, nemlig Aer Lingus-koncernens og luftfartsselskabets finansielle situation, den strategi, der var valgt for de regionale ruter i Det Forenede Kongerige, og de foreslåede ændringer i Aer Lingus' flåde samt status vedrørende planen om salget af Copthorne-hotellerne. Det fremgår tillige af 25. betragtning til den omtvistede beslutning, at det kun er »i lyset af« sin bedømmelse af samtlige ovennævnte elementer, at Kommissionen fraveg 1993-beslutningen og tillod den irske regering at betale den anden støtterate til Aer Lingus.

81 Det fremgår tilsvarende af samme betragtning til den omtvistede beslutning, at de yderligere pligter, der blev pålagt Irland, ikke blot vedrørte omkostningsnedskæringen på 50 mio. IEP efter 1993-beslutningens artikel 1, litra a), men også samtlige de elementer, der skulle vurderes, og som Kommissionen har fremlagt i beslutningen.

82 Følgelig kan begrundelsen til den omtvistede beslutning, bortset fra den del, som direkte vedrører omkostningsnedskæringen på 50 mio. IEP årligt ifølge 1993-beslutningens artikel 1, litra a), ikke betragtes som simple »kommentarer« uden retsvirkninger; den pågældende del af begrundelsen er integrerende del af den i sagen omtvistede beslutning.

83 Det følger ligeledes heraf, at hele den omtvistede beslutning ifølge sin karakter er bebyrdende for sagsøgeren. Heraf følger, at hele den omtvistede beslutning er undergivet Rettens judicielle kontrol på de betingelser, der er fastsat i traktatens artikel 173, stk. 2.

Anbringendet om tilsidesættelse af væsentlige formforskrifter

84 Det er ubestridt, at Irland i medfør af betingelsen i 1993-beslutningens artikel 1, litra a), havde forpligtet sig til ikke at udbetale den anden støtterate, såfremt Aer Lingus ikke nåede et mål med omkostningsnedskæring på 50 mio. IEP årligt. Det fremgår ligeledes af 1993-beslutningens del VI, at betingelserne i artikel 1, litra a), blev fastsat »til sikring af, at støtten ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse«. Ifølge del V, punkt 21, nr. 4, i denne beslutning var den i omstruktureringsplanen forudsete omkostningsreduktion for Kommissionen »en vigtig betingelse« for udbetaling af anden og tredje støtterate.

85 Således opstår der her det spørgsmål, hvilken administrativ procedure Kommissionen skal følge, når den i medfør af traktatens artikel 92, stk. 3, litra c), — efter en procedure ifølge artikel 93, stk. 2 — har godkendt en statsstøtte fordelt på rater med forbehold af, at en række betingelser opfyldes, når det så senere viser sig, at en af betingelserne ikke er blevet opfyldt.

86 Først finder Retten, at den manglende overholdelse af en betingelse, der er fastsat i en beslutning om godkendelse af støtte i medfør af traktatens artikel 92, stk. 3, litra c), har den virkning, at de herpå følgende støtterater skal formodes at være uforenelige med fællesmarkedet. Heraf følger, at de følgende rater ikke kan udbetales, uden at Kommissionen på ny træffer en beslutning om formel dispensation fra opfyldelsen af den pågældende betingelse.

87 Under disse omstændigheder påhviler det Kommissionen foreløbigt at undersøge, om der kan gives en sådan dispensation, hvorved den skal sikre sig, at de efterfølgende støtterater stadig er forenelige med fællesmarkedet på de i traktatens artikel 92, stk. 3, litra c), forudsatte betingelser (jf. tilsvarende Domstolens dom af 5.10.1994 i ovennævnte sag, Italien mod Kommissionen, præmis 24, 25 og 26). Såfremt Kommissionen efter en sådan undersøgelse bliver overbevist om, at de følgende støtterater ikke længere er forenelige med fællesmarkedet, eller såfremt undersøgelsen ikke gør Kommissionen i stand til at overvinde alle vanskelighederne ved bedømmelsen af, om de følgende rater er forenelige med fællesmarkedet, skal den indhente samtlige nødvendige udtalelser og med henblik herpå indlede, eller eventuelt på ny indlede proceduren efter traktatens artikel 93, stk. 2 (jf. tilsvarende Domstolens dom i sagen Cook mod Kommissionen, a.st., præmis 29, og dom af 2.4.1998, sag C-367/95 P, Sml. I, s. 1719, præmis 38, 39 og 40). Heraf følger det også i analogi med traktatens artikel 93, stk. 3, at udbetalingen af den pågældende støtte i et sådant tilfælde skal udsættes, indtil Kommissionen har vedtaget sin endelige beslutning.

88 Retten finder tillige, at Kommissionen, så snart den har vedtaget en beslutning om godkendelse af en støtte på vilkår efter en procedure i medfør af artikel 93, stk. 2, ikke har ret til at gå ud over rammen for sin oprindelige beslutning uden på ny at indlede nævnte procedure. Det følger heraf, at såfremt én af de betingelser, som gjaldt for godkendelsen af en støtte, ikke er opfyldt, kan Kommissionen sædvanligvis kun udstede en beslutning om dispensation fra opfyldelsen af denne betingelse uden på ny at indlede proceduren efter traktatens artikel 93, stk. 2, når der foreligger relativt betydningsløse afvigelser i forhold til den oprindelige betingelse, således at Kommissionen ikke nærer tvivl med hensyn til, om den pågældende støtte stadig er forenelig med fællesmarkedet.

89 Det må tilføjes, at Kommissionen — når der som her er tale om en allerede i princippet godkendt støtte, der er udbetalt i successive rater i en relativ lang periode i forbindelse med en omstruktureringsplan, hvis resultater kun opnås efter en række år — må nyde en vis beføjelse til styring og tilsyn ved gennemførelsen af en sådan støtte, især med henblik på, at den skal have mulighed for at imødegå udviklinger, som ikke kunne forudses ved udstedelsen af den oprindelige beslutning. Det er derfor ikke udelukket, at Kommissionen især, i lyset af ændrede ydre omstændigheder, der tidsmæssigt ligger senere end den oprindelige beslutning, kan tilpasse de betingelser, som gælder for den måde, hvorpå omstruktureringsplanen gennemføres, eller den måde, hvorpå tilsynet udøves af den, uden på ny at indlede proceduren efter traktatens artikel 93, stk. 2, hvorved der dog må gælde den betingelse, at sådanne tilpasninger ikke rejser tvivl om, hvorvidt den pågældende støtte er forenelig med fællesmarkedet.

90 Det må derfor konkret bringes på det rene, om sagsøgeren har påvist, enten at Kommissionen er gået ud over rammerne for 1993-beslutningen uden på ny at indlede proceduren efter traktatens artikel 93, stk. 2, eller at de vurderinger, Kommissionen lagde til grund i den omtvistede beslutning, frembød vanskeligheder af en sådan karakter, at det var begrundet på ny at indlede denne procedure (Domstolens dom af 15.6.1993, sag C-225/91, Matra mod Kommissionen, Sml. I, s. 3203, præmis 34). Det følger af fast retspraksis, at Kommissionen ved anvendelsen af traktatens artikel 93, stk. 3, har et vidt skøn, hvis udøvelse indebærer vurderinger af økonomisk og social karakter. Rettens prøvelse skal derfor begrænses til en undersøgelse af, om Kommissionen har overskredet grænserne for sit frie skøn som følge af en urigtig opfattelse af de faktiske forhold, eller har gjort sig skyldig i magt- eller procedurefordrejning (dommen i ovennævnte sag, Matra mod Kommissionen, præmis 23, 24 og 25). Denne retspraksis finder analog anvendelse i sagen her.

91 Med hensyn til spørgsmålet, om Kommissionen er gået ud over rammerne for 1993-beslutningen ved at dispensere fra betingelsen i artikel 1, litra a), skal Retten først bemærke, at det fremgår af den omtvistede beslutning, at Kommissionen foretog nedenstående konstateringer på grundlag af de undersøgelser, der var udført af Arthur Andersen & Co. samt Coopers & Lybrand, nemlig at

— »resultaterne af luftfartsvirksomheden, i overensstemmelse med omstruktureringsmålsætningen, viser koncernens potentiale med hensyn til at nå en holdbar

stilling, som giver selskabet mulighed for at bidrage til at udvikle lufttransportvirksomhed i et perifert område i EU«, således at »[Kommissionen] på baggrund af ovenstående hvor først og fremmest de strukturelle og strategiske ændringer er berørt, konkluderer ... at Aer Lingus i rimeligt omfang har opfyldt målene i programmet i den betragtede periode« (23. betragtning)

— betingelserne i 1993-beslutningens artikel 1, bortset fra betingelserne i artikel 1, litra a), er blevet overholdt (24. betragtning)

— »fremskridtene i omstruktureringen og de allerede opnåede resultater er tilfredsstillende trods det faktum, at målet for den årlige omkostningsreduktion kun er blevet nået af luftfartsselskabet og ikke af hele koncernen på grund af de ovennævnte omstændigheder ...« (25. betragtning).

92 For det andet skal Retten bemærke, at Kommissionen i den omtvistede beslutning ikke har fritaget Aer Lingus fra at overholde betingelsen i 1993-beslutningens artikel 1, litra a), men blot har forlænget den frist, inden for hvilken betingelsen skulle være opfyldt. Det fremgår således af den omtvistede beslutning taget under ét, at selv om Kommissionen fraveg fra betingelserne i 1993-beslutningens artikel 1, litra a) — som krævede en omkostningsreduktion på 50 mio. IEP årligt, før der kunne skrides til udbetaling af anden støtterate forudset til udgangen af 1994 — fremhævede den, at denne betingelse skulle være overholdt inden udbetalingen af den tredje støtterate forudset til udgangen af 1995.

93 For det tredje finder Retten, at formålet med betingelsen i 1993-beslutningens artikel 1, litra a), i vidt omfang er blevet overholdt, selv om grænsen/tærsklen for en omkostningsreduktion på 50 mio IEP årligt ikke er blevet opfyldt. Der er ingen grund til at betvivle Kommissionens udtalelse om, at luftfartsselskabet ved udgangen af 1994 var nået til en reduktion af omkostningerne på 61 mio. IEP. Da dette resultat for luftfartsselskabet imidlertid delvis skyldtes en nedsættelse af de priser, som var fastsat i vedligeholdelseskontrakten mellem luftfartsselskabet og Team (jf. ovenfor, præmis 73), som bevirkede forhøjede tal for Team, nåede Kommissionen

til den konklusion, at den reelle omkostningsreduktion i koncernen var på 42,4 mio. IEP. Det følger heraf, at omkostningsreduktionerne opnået inden for koncernen ved udgangen af 1994 kun var på 7,6 mio. IEP mindre end den formelle grænse på 50 mio. IEP. Retten finder, at der foreligger en relativt betydningsløs fravigelse i forhold til betingelsen i 1993-beslutningens artikel 1, litra a).

94 For det fjerde kan, som fastslået, den omstændighed, at grænsen for en omkostningsreduktion på 50 mio. IEP ikke er blevet nået, i det væsentlige tilregnes en arbejdskonflikt hos Team i anden del af 1994. Selv om det er beklageligt, at forhandlingerne mellem Aer Lingus og fagforeningerne i forbindelse med Cahill-planen ikke indbefattede repræsentanterne for Team's medarbejdere, finder Retten, at den arbejdskonflikt, som fandt sted ved Team i 1994, og indbringelsen af konflikten for Labour Court ikke var forudselige begivenheder, da 1993-beslutningen blev udstedt.

95 For det femte skal Retten fremhæve, at den omtvistede beslutning ikke blot fraviger 1993-beslutningens artikel 1, litra a), men også indeholder strengere betingelser end dem, der oprindelig gjaldt efter beslutningens artikel 1, litra b). Den omtvistede beslutning pålægger nye betingelser, som forpligter Aer Lingus dels til før den 30. juli 1995 at fremlægge en detaljeret rapport om, hvorledes programmet med at omstrukturere Team skrider frem, og til at iværksætte dette program straks, og dels til, i hvert fald otte uger før udbetalingen af tredje støtterate, at tilstille Kommissionen en meget detaljeret økonomisk rapport vedrørende især omkostningsreduktionen på 50 mio. IEP, salget af Copthorne-hotelkæden og rentabiliteten af de forskellige kategorier af Aer Lingus-ruter.

96 Det fremgår af det ovenstående, at Kommissionen ved at indrømme en tidsbegrænset dispensation fra 1993-beslutningens artikel 1, litra a), ikke er gået ud over beslutningens rammer. Den foretog faktisk en fornyet afvejning af betingelserne i 1993-beslutningens artikel 1, litra a), og litra b), for navnlig at imødegå en ikke forudset udvikling i situationen efter beslutningens udstedelse og for at tage hensyn til de elementer, der var kommet frem ved den detaljerede undersøgelse, som Kommissionen foretog med sine sagkyndige, af, hvorledes omstruktureringsplanen

var forløbet indtil udløbet af 1994. Retten finder i øvrigt en sådan fremgangsmåde i overensstemmelse med formålet med den ved 1993-beslutningen godkendte omstruktureringsplan, nemlig at gøre Aer Lingus-koncernen og navnlig luftfartsselskabet levedygtige.

97 Under disse omstændigheder finder Retten, at Kommissionen med føje har kunnet tilpasse den omtvistede beslutning, for så vidt som den var i stand til at overvinde de vanskeligheder, der var opstået ved bedømmelsen af, om den i sagen omhandlede rate var forenelig med fællesmarkedet.

98 Det må således bringes på det rene, om de specifikke elementer, som sagsøgeren har påberåbt sig — trods Rettens betragtninger — burde have foranlediget Kommissionen til at nære tvivl vedrørende spørgsmålet, om den anden støtterate var forenelig med fællesmarkedet, således at den var pligtig på ny at indlede proceduren efter traktatens artikel 93, stk. 2.

— Team

99 Vedrørende sagsøgerens argumenter om Team (jf. ovenfor, præmis 36 ff.) udtales, at Kommissionen vel i den omtvistede beslutning udtalte, at det, såfremt man ikke tager fat på problemet om Team's fortsatte tab, kan få virkninger for omstruktureringsplanen. Det er også korrekt, at der ved udgangen af 1994 ikke forelå nogen adækvat omstruktureringsplan med henblik på at gøre Team rentabel på ny, således som det bekræftes såvel af udtalelserne fra formanden for Aer Lingus og af ministeren for transport, energi og kommunikation (jf. ovenfor, præmis 39) som af, at Kommissionen selv krævede, at den skulle have en sådan plan forelagt inden den 30. juni 1995.

100 Det er også ubestridt, at Kommissionen for at overvinde disse vanskeligheder besluttede at pålægge Irland den ved den omtvistede beslutning omhandlede nye betingelse (25. betragtning, første led), hvorefter Irland inden udbetaling af tredje rate skal »forelægge Kommissionen en rapport inden den 30. juni 1995 om gennemførelsen af omstruktureringsprogrammet i Team og om selskabets finansielle og økonomiske udvikling, herunder de finansielle fremskrivninger, som selskabets strategi baseres på«, ligesom Team's omstruktureringsprogram bør implementeres »hurtigst muligt på grundlag af en hensigtsmæssig forretningsstrategi og en sund kapitalstruktur«.

101 Det er Rettens opfattelse, at Kommissionen, som ville løse problemet i Team på denne måde og ikke ved at indlede proceduren efter artikel 93, stk. 2, ikke har overskredet grænserne for sin beføjelse til at styre og kontrollere en støtte opdelt i rater.

102 For det første kan Retten ikke se nogen grund til at betvivle udtalelsen i Kommissionens indlæg, hvorefter der — efter genoptagelsen af arbejdet hos Team til opfølgning af anbefalingerne fra Labour Court — var blevet foretaget omkostningsnedskæringer hos Team til en anslået værdi af 18 mio. IEP, således at Team ikke længere var en hindring for målet at reducere omkostningerne i Air Linguskoncernen med 50 mio. IEP årligt.

103 For det andet har sagsøgeren ikke påvist konkrete omstændigheder, der kan rejse tvivl om den omtvistede beslutning, for så vidt som det heri udtales, at Team »kan blive rentabel fra 1995« henset til de sidste overslag fra Aer Lingus og de nye vedligeholdelseskontrakter. Det fremgår ligeledes af Kommissionens indlæg, at der ved udgangen af 1994 var skredet til afskedigelse af 250 ansatte hos Team siden 1992/1993 til et beløb på 24 mio. IEP. Sagsøgeren har heller ikke bestridt den liste over vedligeholdelseskontrakter, som Team rådede over ved udgangen af 1994, og som Kommissionen har fremlagt for Retten.

104 Selv om det, for det tredje, er rigtigt, at arbejdskonflikten i 1994 var foranlediget af gennemførelsen af Cahill-planen over for Team, er det også ubestridt, at nødvendigheden af at forberede en ny plan for Team senere, i begyndelsen af 1995, skyldtes to andre ydre og ikke forudselige faktorer, nemlig svingningerne i vekselkursen i forhold til dollaren og krisen på verdensmarkedet for vedligeholdelsesydelser (jf. udtalelserne fra formanden for Aer Lingus i denne henseende i Aer Lingus' årsberetning for perioden med udløb den 31.12.1994).

105 For det fjerde udgjorde Team kun en subsidiær virksomhed i Aer Lingus-koncernen, idet Team repræsenterede 12% af omsætningen.

106 Under disse omstændigheder finder Retten, at Kommissionen — navnlig henset til Team's underordnede betydning i forhold til Aer Lingus-koncernens samlede aktiviteter samt til den uforudsigelige karakter af de faktorer, som medførte tab for Team — havde ret til at beslutte, at de vanskeligheder, der skyldtes Team's forhold, kunne overvindes ved at pålægge den nye ovennævnte betingelse, uden at det var nødvendigt på ny at indlede proceduren efter traktatens artikel 93, stk. 2.

107 En sådan løsning gjorde det faktisk muligt for Kommissionen at sikre sig, dels at Team's problemer ikke bragte omstruktureringsplanen for hele koncernen i fare, og dels at omstruktureringsplanens succes heller ikke vil blive bragt i fare ved udsættelsen af betalingen af den anden støtterate, hvilket var blevet konsekvensen af at indlede proceduren efter traktatens artikel 93, stk. 2.

— De regionale ruter i Det Forenede Kongerige

108 Hvad angår sagsøgerens argumenter vedrørende de regionale ruter til Det Forenede Kongerige (jf. ovenfor, præmis 46 ff.) fremgår det af den omtvistede beslutning, at disse ruter ved beslutningens udstedelse var tabgivende, til forskel fra Aer

Lingus' ruter med destination til Nordamerika, forbindelsen Dublin-London og de europæiske ruter, som fremviste tilfredsstillende resultater (21. betragtning). Det fremgår ligeledes af 1993-beslutningen (del II, første afsnit, punkt 5), at den irske regering udtalte, at kapitalindskydelsen »ikke vil blive anvendt til at subsidiere tabgivende ruter«, og at den »ville forlange, at luftfartsselskabet driver hver af de vigtigste grupper af ruter på en kommercielt bæredygtig måde«.

109 Det må dog fastslås, at 1993-beslutningens artikel 1 ikke indeholder nogen udtrykkelig betingelse til sikring af, at en gruppe af ruter under Aer Lingus aldrig bliver tabgivende.

110 Det er i øvrigt Rettens opfattelse, at den irske regering ikke har forpligtet sig til, end ikke stiltiende, at handle således, at samtlige Aer Lingus' tabgivende ruter opgives, før der skrides til udbetaling af den anden støtterate, dvs. i løbet af det første år efter godkendelsen af den omstruktureringsplan, hvis gennemførelse efter planen skulle vare i tre år.

111 Det fremgår desuden af parternes indlæg, at konkurrenceforholdene på de regionale ruter til Det Forenede Kongerige udviklede sig efter udstedelsen af den omtvistede beslutning, især på grund af, at sagsøgeren selv introducerede nye tilbud.

112 På denne baggrund har Kommissionen for Retten udtalt, at den, i henhold til den undersøgelse, Coopers & Lybrand udførte på dens anmodning ved udgangen af 1994, havde fundet, at det var for tidligt at afgøre, om Aer Lingus' strategi vedrørende de regionale ruter til Det Forenede Kongerige var begrundet på lang sigt.

113 Den anførte derfor i den omtvistede beslutning (punkt 21 og 22):

»... Den irske regering skal give en begrundelse for disse ruter på længere sigt. Denne begrundelse skal baseres på en sammenstilling af indtægter og omkostninger for den pågældende rute og på investeringernes evne til at give et passende afkast. I denne forbindelse vil 1995 blive afgørende for, om Aer Lingus fortsat vil bevæge sig i den rigtige retning hen imod en forretningsmæssig holdbar levedygtighed.

Aer Lingus skal derfor vise, at det kan operere på disse ruter på et acceptabelt rentabilitetsniveau ...«

114 Selv om det er rigtigt, at den strategi, som den omtvistede beslutning refererer til — hvorefter de regionale ruter til Det Forenede Kongerige bruges som feeder-ruter til de nordatlantiske ruter, der drives af Aer Lingus — kun er en delvis begrundelse for at acceptere de fortsatte tab på de pågældende regionale ruter, kan de af sagsøgeren meddelte oplysninger ikke foranledige Retten til at se bort fra Kommissionens forklaring, hvorefter den på det pågældende tidspunkt fandt, at det var for tidligt at udtale sig om berettigelsen på lang sigt af Aer Lingus' politik vedrørende disse ruter.

115 Henset til samtlige disse omstændigheder, herunder især til udviklingen i konkurrenceforholdene efter udstedelsen af 1993-beslutningen, samt til det forhold, at de regionale ruter i Det Forenede Kongerige kun repræsenterede en del af Aer Lingus' luftfartsvirksomhed, finder Retten, at sagsøgeren ikke har bevist, at Kommissionen er gået ud over sit skøn ved styringen og tilsynet med en i rater opdelt støtte, da den besluttede, at det ikke var hensigtsmæssigt at gå ind i de problemer, der muligvis blev rejst af Aer Lingus' flyvning på de regionale ruter til Det Forenede Kongerige, ved at kræve en detaljeret begrundelse for beflyvningen af disse ruter på lang sigt, før man skred til udbetaling af den tredje støtterate, i stedet for

at indlede proceduren efter traktatens artikel 93, stk. 2, før udbetaling af den anden rate.

116 Kommissionens løsning gjorde det således muligt for den på en hensigtsmæssig måde at sikre sig, at de pågældende ruter blev rentable før udbetalingen af den tredje rate, altså i den periode, der var forudset for at tilendebringe omstruktureringsplanen uden at løbe risiko for, at planens succes blev bragt i fare ved, at man på ny indledte proceduren efter traktatens artikel 93, stk. 2.

— BAe 146-flyene

117 Retten skal først udtale, at den ikke kan tiltræde det af sagsøgeren fremsatte argument om, at Aer Lingus' erhvervelse af tre BAe 146-fly med 110 sæder til erstatning af fire Saab SF 340-fly med 34 sæder fandt sted under tilsidesættelse af 1993-beslutningens artikel 1, litra d), som følge af den heraf følgende større sædekapacitet (jf. ovenfor, præmis 54).

118 Det er således Rettens opfattelse, at pligten til »ikke at udvide Aer Lingus' bestand af fly«, der fremgår af denne bestemmelse, alene vedrørte antallet af fly, som selskabet rådede over ved udstedelsen af 1993-beslutningen.

119 En sådan fortolkning er især i overensstemmelse med indholdet af 1993-beslutningen, som

— fremlægger (del II, første afsnit, punkt 5) en udtalelse fra den irske regering, hvorefter »Aer Lingus i omstruktureringsperioden kun [vil] øge sin bestand af fly i drift på de transatlantiske ruter, hvor det kan blive nødvendigt med ekstra

fly i sommerhøjsæsonen for at bevare kapaciteten, hvis de nuværende B-747-100 fly udskiftes med mindre fly«, og

— præciserer (i en fodnote), hvilke fly det dengang drejede sig om.

120 Derimod skal Retten anføre, at antallet af pladser omhandles i 1993-beslutningens artikel 1, litra g), som eventuelt tilpasses efter den i artikel 1, litra h), omhandlede procedure. Det er disse to sidstnævnte bestemmelser, som udtrykker den irske regerings pligt (1993-beslutningens del II, første afsnit, punkt 5) til at begrænse antallet af pladser, som tilbydes på de regulære Aer Lingus-ruter mellem Irland og Det Forenede Kongerige.

121 Da udskiftningen af de fire Saab SF 340-fly med tre BAe 146-fly medfører en reduktion på én enhed i Aer Lingus' flåde, er 1993-beslutningens artikel 1, litra d), ikke blevet tilsidesat. Med hensyn til det således forhøjede antal af pladser er det tilstrækkeligt at fastslå, at Aer Lingus ikke havde overskredet de grænser, der omhandles i 1993-beslutningens artikel 1, litra g), som ændret i medfør af artikel 1, litra h), i Kommissionens beslutning af 30. november 1994 (jf. ovenfor, præmis 6).

122 Med hensyn til sagsøgerens argument om, at brugen af støtten bevirkede en forstærket overkapacitet på de pågældende ruter, selv om Aer Lingus' kapacitetsudnyttelse på visse af disse ruter var ret lav på det pågældende tidspunkt, finder Retten, at sagsøgeren ikke har bevist, at støtten er blevet anvendt til at subventionere erhvervelsen af de pågældende fly. Det fremgår således af drøftelserne for Retten, at BAe 146-flyene ikke blev købt, men lejet af Aer Lingus. I øvrigt har sagsøgeren ikke fremlagt oplysninger, der kan afkræfte Kommissionens udtalelser og udtalelserne fra Aer Lingus, hvorefter BAe 146-flyene blev lejet til en lavere pris end den, som blev betalt for Saab SF 340-flyene.

123 Den blotte omstændighed, at Aer Lingus i sin årsberetning for regnskabsåret med udløb den 31. december 1994 hensatte 6,5 mio. IEP til omkostningerne ved opsigelse af kontrakterne om Saab SF 340-flyene, er ikke tilstrækkelig til at bevise, at den i 1993-beslutningen omhandlede støtte blev brugt som driftsstøtte. Som Kommissionen har præciseret i sit indlæg, uden at blive modsagt af sagsøgeren på dette punkt, blev størstedelen af den første støtterate (57 mio. IEP ud af 75 mio.) anvendt til at finansiere afskedigelserne, og resten blev anvendt til gældsreduktion.

124 Sagsøgeren har heller ikke været i stand til at bestride udtalelsen fra Aer Lingus om, at de nye BAe 146-fly først blev indsat fra maj og juni 1995, altså seks måneder efter vedtagelsen af den omtvistede beslutning.

125 Under disse omstændigheder er det forhold, at Kommissionen i den omtvistede beslutning udtrykte en vis tilbageholdenhed hvad angår hensigtsmæssigheden af at forhøje Aer Lingus' kapacitet på visse ruter til Det Forenede Kongerige, og at den udtalte, at den — henset til den nævnte forhøjede kapacitet — ville kræve visse detaljerede oplysninger om rentabiliteten af ruterne mellem Irland og Det Forenede Kongerige, før den godkendte den tredje støtterate, ikke tilstrækkelig til at bevise, at den nærede tvivl hvad angår det spørgsmål, om den anden støtterate var forenelig med fællesmarkedet.

— Den finansielle situation for Aer Lingus-koncernen og luftfartsselskabet

126 Hvad angår sagsøgerens argumenter om den finansielle situation for Aer Lingus-koncernen og luftfartsselskabet (jf. ovenfor, præmis 55 ff.) skal Retten først fastslå, at sagsøgerens hævdelse af, at målsætningen på 50 mio. IEP i omkostningsnedskæringer ikke var blevet nået af luftfartsselskabet, modsiges af Kommissionens udtalelse om, at nævnte selskab opnåede en omkostningsreduktion på 61 mio. IEP.

Tilsvarende findes der i sagens akter intet til støtte for sagsøgerens bemærkninger om, at kontrakterne mellem Team og luftfartsselskabet blev justeret til et lavere niveau end markedsniveauet.

127 Det må tillige antages, at den blotte omstændighed, at Aer Lingus ifølge regnskaberne for regnskabsåret med udløb den 31. marts 1993 og den 31. december 1994 led betydelige tab, navnlig på Team, ikke kan bevise, at Kommissionen har begået en fejl ved i den omtvistede beslutning (tiende betragtning) på grundlag af rapporterne fra Arthur Andersen & Co. og Coopers & Lybrand at udtale, at »[luftfarts-] virksomheden ... er blevet levedygtig ... hvilket er indtrådt hurtigere end planlagt i programmet ... Det forventes nu, at virksomheden allerede er blevet levedygtig i 1994 ... og det tyder på, at omstruktureringsprogrammet vil blive afsluttet med succes«.

128 Det fremgår således af Aer Lingus' regnskaber for regnskabsåret med udløb den 31. december 1994 — som er den relevante periode hvad angår den omtvistede beslutning — at Aer Lingus-koncernen opnåede en fortjeneste på 71,1 mio. IEP før betaling af finansielle udgifter og ekstraordinære poster. Luftfartsselskabets fortjeneste efter finansielle udgifter, men før fradrag af ekstraordinære poster, var på 40,9 mio. IEP. Det fremgår heraf, at sagsøgeren på ingen måde har påvist, at luftfartsselskabets situation ikke var tilfredsstillende ved udløbet af 1994.

129 Aer Lingus-koncernen havde vel endnu ikke nået en sund finansiel situation ved udgangen af 1994, men det står fast, at dette skyldtes et sammenfald af omstændigheder, herunder Team's fortsatte tab, højere omstruktureringsomkostninger end forudset og det udsatte salg af Copthorne-hotellerne. I øvrigt må koncernens tab på 129,9 mio. IEP i det regnskabsår, som udløb den 31. december 1994, efter finansielle udgifter og ekstraordinære poster, for en stor dels vedkommende forklares med ekstraordinære poster på 139,2 mio. IEP, som ikke blev gentaget.

130 Hvad navnlig angår omstruktureringsomkostningerne, som var højere end forudset, fremgår det af den omtvistede beslutning (15. betragtning), at »hovedparten ... skyldes fratrædelsespenge, som var højere end påregnet, mens resten først og fremmest hænger sammen med salget af overskudsfly«. Herefter accepterer Kommissionen i den omtvistede beslutning (16. betragtning), at »ekstraomkostningerne for hovedpartens vedkommende var en følge af omstruktureringsforanstaltningerne og påvirker [ikke] konkurrencen mellem flyselskaberne, for så vidt de vedrører fratrædelsesgodtgørelser«. Sagsøgeren har intet fremført, der kan rejse tvivl om denne konklusion fra Kommissionens side.

131 Heraf følger, at sagsøgerens argumenter vedrørende Aer Lingus' finansielle situation ikke er tilstrækkelig til at bevise, at Kommissionen burde have været i tvivl vedrørende spørgsmålet, om det var forenligt med fællesmarkedet at udbetale den anden støtterate. Tværtimod viser det højere niveau for omstruktureringsomkostningerne i forhold til det, der var forudset, ligesom afståelsen af overskudsflyene, at den ved Cahill-planen planlagte omstrukturering var kommet godt på vej. Det er under disse omstændigheder åbenbart, at Aer Lingus så meget desto mere havde brug for den anden støtterate for at kunne afslutte omstruktureringen og nedbringe sin gæld i overensstemmelse med den af Kommissionen godkendte plan.

132 Det må ligeledes antages, at den omstændighed, at Kommissionen faktisk styrkede betingelsen i 1993-beslutningens artikel 1, litra b), ved at kræve, at der senet otte uger før betaling af tredje rate forelægges en rapport, hvori der gives en specificering af de årlige reduktioner i omkostningerne på 50 mio. IEP og en redegørelse for de årlige finansielle fremskrivninger for perioden frem til 31. december 1999 (den omtvistede beslutnings 25. betragtning, andet led), ikke er af en sådan karakter, at den kan bevise, at Kommissionen nærede tvivl om, hvorvidt den anden støtterate var forenelig med fællesmarkedet. Tværtimod tager denne nye betingelse, som Kommissionen pålagde under udøvelse af sin styrings- og tilsynskompetence vedrørende en i rater opdelt støtte, blot sigte på at sikre, at Aer Lingus konsoliderer de hidtil opnåede fremskridt, og at Kommissionen er i stand til at bedømme Aer Lingus' nye finansielle situation rettidigt før udbetaling af den tredje støtterate.

— Salget af Copthorne-hotelkæden

133 Hvad angår sagsøgerens argumenter, hvorefter Copthorne-hotellerne på det tidspunkt, da den omtvistede beslutning blev vedtaget, endnu ikke var blevet solgt i overensstemmelse med Cahill-planen (jf. ovenfor, præmis 60 ff.), må det anføres, at

— 1993-beslutningen ikke har fastsat nogen nøjagtig frist for salget af Copthorne-hotellerne

— det i den omtvistede beslutning (19. betragtning) pålægges Aer Lingus, at »kæden bør sælges, så snart markedsvilkårene tillader det«

— det er ubestridt, at Copthorne-hotelkæden blev solgt før udbetaling af den tredje rate.

134 Under disse omstændigheder har sagsøgeren ikke bevist, at det forhold, at Copthorne-hotellerne ikke blev solgt før udbetaling af anden støtterate, ikke var af en sådan karakter, at det hvad angår foreneligheden af denne med fællesmarkedet kunne rejse en sådan usikkerhed, at Kommissionen burde have indledt proceduren efter traktatens artikel 93, stk. 2, på ny.

135 Det fremgår af de ovenstående betragtninger, at sagsøgeren ikke, således som sagen foreligger, har bevist, at Kommissionen på ny burde have indledt proceduren efter traktatens artikel 93, stk. 2. Retten antager ligeledes, at Kommissionen ikke havde pligt til at høre sagsøgeren før udstedelsen af den omtvistede beslutning (jf. ovennævnte dom i sagen Kommissionen mod Sytraval, præmis 58).

136 Sagsøgerens anbringende om tilsidesættelse af væsentlige formforskrifter kan derfor ikke lægges til grund.

Anbringendet om et åbenbart urigtigt skøn

137 Til støtte for sit anbringende om en åbenbar fejl fra Kommissionens side ved bedømmelsen af støttens forenelighed med fællesmarkedet i overensstemmelse med traktatens artikel 92, stk. 3, litra c), påberåber sagsøgeren sig nærmere bestemt de allerede påberåbte argumenter med hensyn til Team, de regionale ruter til Det Forenede Kongerige, BAe 146-flyene, den finansielle situation for luftfartsselskabet og koncernen samt salget af Copthorne-hotelkæden. Det fremgår af samtlige ovenstående betragtninger, at sagsøgeren ikke har bevist et sådant åbenbart urigtigt skøn, og det gælder både spørgsmålet, om støtten kunne fremme visse erhvervsgrene, og spørgsmålet, om støtten virkede på en måde i strid med den fælles interesse. Det må fremhæves, at for så vidt som Kommissionens undersøgelse ved udgangen af 1994 afslørede visse vanskeligheder ved gennemførelsen af omstruktureringsplanen, navnlig hvad angår Team og de regionale ruter til Det Forenede Kongerige, havde Kommissionen ret til at pålægge supplerende betingelser til sikring af, at støtten forblev forenelig med fællesmarkedet.

138 Heraf følger, at anbringendet om et åbenbart urigtigt skøn i relation til foreneligheden af den anden støtterate med fællesmarkedet må forkastes.

Sagsøgerens øvrige klagepunkter

139 Hvad angår sagsøgerens øvrige klagepunkter (jf. ovenfor, præmis 65) skal Retten først fastslå, at Kommissionen, modsat det af sagsøgeren hævdede, undersøgte

virkningerne af den omtvistede støtte på konkurrencen, navnlig hvad angår de forskellige grupper af ruter, der beflyves af Aer Lingus, således som det fremgår af den omtvistede beslutning selv.

140 Retten fandt ikke nogen retlig fejl ved Kommissionens anvendelse af traktatens artikel 92, stk. 3, litra c).

141 Retten finder, at 1993-beslutningens artikel 1, litra b), ikke kan fortolkes således, at Aer Lingus pålægges en retlig pligt til at gennemføre Cahill-planen i samtlige detaljer uden nogen mulighed for at tilpasse den på baggrund af omstændigheder, der ikke var forudset ved beslutningens udstedelse. Sagsøgerens argument om en tilsidesættelse af 1993-beslutningens artikel 1, litra e), kan følgelig ikke lægges til grund.

142 Med hensyn til den omtvistede beslutnings begrundelse bemærkes, at den begrundelse, som kræves i henhold til traktatens artikel 190, ifølge fast retspraksis klart og tydeligt skal angive de betragtninger, institutionen har lagt til grund, således at de berørte parter kan få kendskab til grundlaget for den trufne foranstaltning, og således at den kompetente ret kan udøve sin prøvelsesret (ovennævnte dom i sagen Kommissionen mod Sytraval, præmis 63).

143 Rettens undersøgelse har ikke afsløret nogen fejl ved begrundelsen, der vil kunne medføre annullation af beslutningen.

144 Herefter vil sagsøgte i det hele være at frifinde.

Sagens omkostninger

145 I medfør af procesreglementets artikel 87, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Sagsøgeren har tabt sagen og pålægges derfor at betale Kommissionens omkostninger og intervenienten, Aer Lingus' omkostninger i overensstemmelse med disse to parters påstande.

146 I medfør af procesreglementets artikel 87, stk. 4, første afsnit, bærer de medlemsstater og institutioner, der er indtrådt i en sag som intervenienter, deres egne omkostninger. Det følger heraf, at Irland betaler sine egne omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RETTEN (Anden Udvidede Afdeling)

1) Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber frifindes.

2) Sagsøgeren betaler de omkostninger, der er afholdt af Kommissionen og af Aer Lingus Group plc.

3) Irland betaler sine egne omkostninger.

Kalogeropoulos Briët Bellamy

Potocki Pirrung

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 15. september 1998.

H. Jung

Justitssekretær

A. Kalogeropoulos

Afdelingsformand